

Pripravnički radni odnos

Vrsta: Diplomski | Broj strana: 30 | Nivo: Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru

Uvod

Radno pravo je samostalna naučna disciplina. Ono je po svojim načelima, i institutima samostalna grana prava. Ona je nastala iz građanskog prava. Predmet radnog prava su individualni i kolektivni radni odnosi. Pripravnički radni odnos kao tema ovog diplomskog rada je veoma značajna, jer se bavi predmetom radnog prava.

Radni odnos se, po pravilu, zasniva na neodređeno vreme. To je osnovni oblik radnog odnosa, ali, ne i jedini. Posebni oblici radnog odnosa su: radni odnos na određeno vreme, radni odnos uz probni rad, pripravnički radni odnos, radni odnos za obavljanje poslova sa povećanim rizikom, radni odnos sa skraćenim radnim vremenom, radni odnos za obavljanje poslova van prostorija poslodavca i radni odnos sa kućnim pomoćnim osobljem.

Posebne vrste se u manjoj ili većoj meri, razlikuju od osnovnog oblika, ali imaju i određenih sličnosti sa njim. Ako je posebnim propisom regulisana pojedina vrsta radnog odnosa, primenjuje se on, a ne propis koji se odnosi na osnovni oblik. Ali, ako specijalnog propisa nema važi opšti propis kojim se uređuje osnovna vrsta radnog odnosa. Tu važi pravilo o odnosu opšte i posebne pravne norme odnosno tzv. *lex specialis derogat lege generalis*.

U ovom diplomskom radu biće reči o svim vrstama radnih odnosa a posebno poglavlje posvećeno je pripravničkom radnom odnosu. U samom uvodu moramo konstatovati da je zakonodavac detaljno regulisao sve vrste radnih odnosa koje postoje i zahtevaju pravno regulisanje.

Pitanje prava na rad je ustavno pravo koje reguliše ustav RS, posle njega zakon je izvor radnog prava koji detaljno reguliše radne odnose. Zbog toga će zakon biti osnova za proučavanje vrsta radnih odnosa, koji su predmet ovog diplomskog rada. Inače izvore radnog prava delimo na unutrašnje i međunarodne.

U unutrašnje izvore radnog prava spadaju: ustav, zakon, podzakonska akta, kolektivni ugovor, pravilnik o radu i druga opšta akta, individualni ugovor. Unutrašnji izvori se dele još na državne i nedržavne. Državni izvori su: ustav, zakon i podzakonska akta, a nedržavni su: kolektivni ugovor, pravilnik o radu kao i individualni ugovor. Kao posebna vrsta izvora radnog prava unutrašnjeg karaktera još je i sudska praksa. Na međunarodnom nivou, izvori radnog prava mogu biti: globalni, regionalni i bilateralni. U globalne izvore spadaju: akti Organizacije ujedinjenih nacija kao i akti Međunarodne organizacije rada. U regionalne izvore spadaju: Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava, kao i Evropska socijalna povelja.

TEORIJSKI OKVIRI

Bliža spoznaja pojma i prirode radnog prava podrazumeva prethodno objašnjenje pojma rada i pitanja vezanih za odnose u radu. Radni odnos je nezamisliv bez rada i odnosa u radu. Radna snaga i kapital, kao dva osnovna parametra radnog odnosa, sreću se i spajaju u formi radnog odnosa na tržištu. Tržište radne snage i kapitala je istorijska kategorija nastala s raspadom feudalizma i pojavom kapitalističkih proizvodnih odnosa. Njihovim nastankom stvoreni su preduslovi i za nastanak radnog odnosa, kao pravom uređenog odnosa koji se povodom rada uspostavlja između vlasnika kapitala i vlasnika radne snage.

Ljudski rad kao društveni proces i kao svrsishodna ljudska delatnost predstavlja dvostruki odnos: odnos čoveka prema prirodi i odnos čoveka prema čoveku. Odnos čoveka prema čoveku nije ništa drugo nego odnos između ljudi, tj. društveni odnos. Da bi svrsishodnije delovali na prirodu, ljudi se najčešće udružuju. Uostalom, proces rada se ostvaruje kroz povezanu i usklađenu delatnost pojedinaca, što znači da pojedinačni rad treba posmatrati kao deo društvenog rada, čak i u slučaju da se ispoljava kao izolovana i izdvojena delatnost.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com